

# Oikaisuvaatimus: Ympäristöterveyspalvelujen valvontamaksut 13.4.2026 ja 23.4.2026

964/02.05.00/2026

Ympäristöterveyslautakunta 25.08.2026

Lohjan ympäristöterveyslautakunnalle on 4.6.2026 saapunut oikaisuvaatimus ympäristöterveyden valvontamaksuista 13.4.2026 ja 23.4.2026. Laskut valvontamaksuista ovat lähteneet 13.5.2026. Oikaisuvaatimus on tehty määrääjän sisällä ja tulee ottaa käsittelyyn.

## Tausta

Elintarvikelain (297/2021) § 10 mukaan elintarvikealan toimijan on tehtävä ilmoitus elintarviketoiminnasta toiminnan rekisteröintiä varten. Ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä jos toiminta ja siihen liittyvät riskit ovat vähäisiä ja elintarviketoiminta tapahtuu samassa huoneistossa kuin toimijan muu elinkeinotoiminta tai toimintaa ei voi pitää elinkeinon harjoittamisena.

Ruokavirasto ohjeistaa vähäriskisyyden ja elinkeinotoiminnan tulkitsemisesta (Ruokaviraston ohje/versio 836/04.02.00.01/2022/4) mm. pohjautuen elintarvikelakia säädettäessä laadittuun perustelumuiotioon (HE 3/2021). Elintarviketoiminnan vähäisyyttä arvioitaessa voidaan tukeutua verolainsäädäntöön. Arvonlisäverolain mukaan myyjä ei ole verovelvollinen, jos tilikauden liikevaihto on enintään 20 000 €. Vastaavalla tavalla voidaan katsoa, että jos elintarviketoiminnan vuotuinen liikevaihto on alle 20 000 €, ei sitä pidetä elinkeinotoimintana, eikä ilmoitusvelvollisuutta ole. Tällöin kuitenkin edellytyksenä on, että toimintaan liittyvät riskit ovat elintarviketurvallisuuden kannalta vähäisiä. Ruokaviraston ohjeen mukaan elintarvikkeiden tuontiin sisämarkkinoilta tai EU:n ulkopuolelta tai vientiin sisämarkkinoille tai EU:n ulkopuolelle sisältyy riskejä, jotka eivät ole vähäisiä ja tämän takia toiminta edellyttää aina rekisteröintiä.

Elintarviketoiminnan rekisteröinnistä peritään taksan mukainen maksu. Rekisteröityyn elintarviketoimintaan tehdään maksullisia tarkastuksia valvontasuunnitelman mukaisesti, sekä peritään vuosittain valvonnan perusmaksu. EU asetus virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi (625/2017), sekä elintarvikelaki edellyttävät, että virallisen valvonnan suorittamisesta peritään maksuja. Ympäristöterveydenhuollon viranomaisvalvonnasta veloittavat maksut, kuten veloittava tuntihinta, tulee olla laskettu omakustannusperusteisesti eli maksut eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia.

## Asian selvitys

Lohjan ympäristöterveyspalvelut pyrkii seuraamaan millaista elintarvikealan toimintaa alueella on. Elintarvikkeita myyviin tai valmistaviin paikkoihin, jotka eivät ole rekisterissä tai joiden toiminnasta ei ole varmuutta, tehdään maksuttomia käyntejä tai ollaan muutoin yhteydessä, jotta selvitetään kohteissa harjoitettavan toiminnan laatua ja laajuutta. Tästä oli kyse myös Putiikki Oiva Elon kohdalla. Paikalle mentiin maksuttomalle käynnille, jolloin selvisi, että yrityksellä on omaa elintarvikkeiden maahantuontia. Toiminnanharjoittajaa ohjeistettiin kirjallisesti maahantuonnin rekisteröitymisvelvoitteesta, sekä kerrottiin

millaisia maksuja rekisteröitymisestä seuraisi. Vaihtoehtona olisi maahantuonnin sijaan hankkia myytävät elintarvikkeet Suomesta, jolloin rekisteröintiä ei tarvittaisi, eikä Putiikki Oiva Elo jatkossakaan kuuluisi suunnitelmallisen elintarvikevalvonnan piiriin. Tarkastuksella oli todettu aiemmin maahantuotujen elintarvikkeiden olevan säädösten mukaisia mm. pakkausmerkintöjen osalta ja Putiikki Oiva Elolle olisi sallittu tuotteiden myyminen loppuun, kunhan lisää elintarvikkeita ei enää tuotaisi maahan. Yritys kuitenkin valitsi rekisteröitymisen.

Ilmoitusten käsittelystä ja elintarvikelain mukaisista tarkastuksista peritään Lohjan ympäristöterveyslautakunnan hyväksymän taksan (Ympäristöterveyslautakunta 30.9.2025 § 54) mukainen maksu ja viranhaltijoiden on taksaa noudatettava. Ilmoituksen käsittelystä perittävä maksu on aina 132 € ja tarkastuksista perittävä maksu on 66 €/tunti + 43 € käyntimaksu. Käyntimaksu on vakiosuuruinen 43 €, riippumatta siitä missä päin valvonta-aluetta toimipaikka sijaitsee, jotta kohteen sijainti ei tuo yrityksille etua tai rasitetta. Tarkastusmaksuun sisältyy tarkastuksella käytetyn ajan lisäksi tarkastukseen valmistautuminen ja tarkastuspöytäkirjan kirjoittaminen. Putiikki Oiva Elolta tarkastuksesta on laskutettu 2 työtunnista.

Laskun mukana seuraa aina oikaisuvaatimusohje, jossa kerrotaan, että lasku perustuu Lohjan kaupungin ympäristöterveyslautakunnan hyväksymään valvontasuunnitelmaan ja taksaan. Lisäksi ohjeistetaan, että maksuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hallintolain (434/2003) § 49 b mukaisen oikaisuvaatimuksen ympäristöterveyslautakunnalle. Oikaisuvaatimus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Lohjan ympäristöterveyspalveluiden maksutaksan § 17 mukaan mikäli taksan soveltaminen johtaa kohtuuttoman suureen maksuun asian laajuuden ja työmäärän huomioiden, voidaan maksua erityisistä syistä alentaa. Maksun tulee tällöin kattaa viranomaiselle aiheutuneet kulut ja vastata vähintään 40 % taksan mukaisesta maksusta.

#### Sovellettavat ohjeet ja säännökset

- Elintarvikelaki 297/2021 § 10, 72 ja 73
- Ruokaviraston ohje Rekisteröitävää elintarviketoimintaa vai ei? versio 836/04.02.00.01/2022/4, kohdat 5 ja 5.2.1 ja 6.1
- Hallituksen esitys 3/2021, kohta 7.1. § 10:n perustelut
- EU asetus virallisesta valvonnasta ja muista virallisista toimista, jotka suoritetaan elintarvike- ja rehulainsäädännön ja eläinten terveyttä ja hyvinvointia, kasvien terveyttä ja kasvinsuojeluaineita koskevien sääntöjen soveltamisen varmistamiseksi 625/2017, artiklat 79-83
- Hallintolaki 434/2003 § 49 b-g
- Lohjan ympäristöterveyspalveluiden ympäristöterveydenhuollon maksutaksa 1.1.2026 alkaen § 2.1. ja 17

#### Perustelut

Putiikki Oiva Elon lasku perustuu voimassaolevaan taksaan. Maksut eivät ylitä palvelun tuottamisesta aiheutuvia todellisia kustannuksia Toimijoiden tasapuolisen kohtelun takia on välttämätöntä, että taksaa noudatetaan ilman poikkeuksia. Putiikki Oiva Eloa on ohjeistettu ennen rekisteröintiä, kerrottu maksujen suuruudesta, sekä mahdollisuudesta välttää maksut lopettamalla elintarvikkeiden maahantuonti, joten valvonnan maksullisuus ja maksujen suuruus eivät ole tulleet yritykselle yllätyksenä.

Oikaisuvaatimuksessa ei ole osoitettu päätöksen olevan lainvastainen eikä siinä ole esitetty sellaisia menettelyyn, harkinnan käyttöön tai asian

tosiseikkoihin liittyviä virheitä, joiden perusteella päätöstä tulisi oikaista.  
Näin ollen oikaisuvaatimus ei anna aihetta maksun muuttamiseen.

|                 |                                                                                                                                                                                       |
|-----------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätiedot      | Ympäristöterveyspäällikkö Johanna Puro, johanna.puro(at)lohja.fi                                                                                                                      |
| Oheismateriaali | Oikaisuvaatimus: Ympäristöterveyspalvelujen valvontamaksut 13.4.2026 ja<br>23.4.2026 / Putiikki Oiva Elo<br>Ohjeistus sähköpostitse / Putiikki Oiva Elo                               |
| Esittelijä      | Ympäristöterveyspäällikkö Puro Johanna                                                                                                                                                |
| Päätösesitys    | Ympäristöterveyslautakunta päättää<br>1. todeta, että oikaisuvaatimus on tehty säädetyssä ajassa ja ottaa sen<br>käsiteltäväkseen ja<br>2. hylätä oikaisuvaatimuksen perusteettomana. |
| Päätös          |                                                                                                                                                                                       |
| Tiedoksi        | ote oikaisuvaatimuksen tekijä<br>-----                                                                                                                                                |